

5. BORY TUCHOLSKIE

Raport oceny stanu ochrony gatunku: wilk (*Canis lupus*) na stanowisku

Karta obserwacji gatunku dla stanowiska

Kod i nazwa gatunku	1352 wilk, <i>Canis lupus</i> Linnaeus, 1758
Kod i nazwa obszaru Natura 2000	PLH040017 Sandr Wdy, PLH040022 Krzewiny, PLH040023 Doliny Brdy i Stążki w Borach Tucholskich, PLH040034 Kościół w Śliwicach, PLH220005 Bytowskie Jeziora Lobeliowe, PLH220022 Pływające wyspy pod Rekowem, PLH220026 Sandr Brdy, PLH220028 Studzienickie Torfowiska, PLH220034 Jeziora Wdzydzkie, PLH220037 Dolina Stropnej, PLH220057 Ostoja Zapceńska, PLH220058 Doliny Brdy i Chociny, PLH220061 Mętne, PLH220070 Jezioro Krąg, PLH220073 Leniec nad Wierzycą, PLH220077 Młosino-Lubnia, PLH220078 Nowa Brda, PLH220079 Ostoja Borzyszkowska, PLH220081 Rynna Dłużnicy, PLH220082 Stary Bukowiec, PLH220094 Dolina Wierzycy, PLH220095 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego, PLH220098 Lasy Rekowskie, PLH220104 Jezioro Księżę w Lipuszu, PLB220001 Wielki Sandr Brdy, PLB220009 Bory Tucholskie
Inne formy ochrony obszarowej, w obrębie których znajduje się stanowisko	<p>Parki narodowe: Park Narodowy Bory Tucholskie</p> <p>Parki krajobrazowe: Nadwiślański Park Krajobrazowy, Tucholski Park Krajobrazowy, Wdecki Park Krajobrazowy, Wdzydzki Park Krajobrazowy, Zaborski Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Dolina Słupi – otulina,</p> <p>Rezerваты przyrody: Bagna nad Stążką, Bagno Grzybna, Bagno Grzybna - otulina, Bagno Stawek, Brzęki im. Zygmunta Czubińskiego, Bukowa Góra nad Pysznem, Bór Chrobotkowy, Cisy Staropolskie imienia Leona Wyczółkowskiego, Cisy nad Czerską Strugą, Czapli Wierch, Czapliniec w Wierzysku, Dolina Kulawy, Dolina Kulawy - otulina, Dolina Rzeki Brdy, Dury, Dury - otulina, Jezioro Kozie, Jezioro Ciche, Jezioro Laska, Jezioro Małe Łowne, Jezioro Małe Łowne - otulina, Jezioro Piaseczno, Jezioro Udzierz, Jezioro Udzierz - otulina, Jezioro Zdręczno, Jezioro Łyse, Kruszynek, Kruszynek - otulina, Krwawe Doły, Krzywe Koło w pętli Wdy, Kręgi Kamienne, Kuźnica, Martwe, Martwe - otulina, Mechowisko Krąg, Mechowisko Krąg - otulina, Mechowisko Radość, Mechowisko Radość - otulina, Miedźno, Moczadło, Mętne, Nawionek, Nawionek - otulina, Osiny, Osiny - otulina, Ostrów Trzebielski - otulina, Piecki, Piecki - otulina,</p> <p>Rezerwat cisów Jelenia Góra, Różanna Dęby im. Nadleśniczego Jana Rychlickiego, Różanna Dęby im. Nadleśniczego Jana Rychlickiego - otulina, Strzelnica, Ustronie, Źródło, Źródła Rzeki Stążki</p> <p>Obszary Chronionego Krajobrazu: Gwoździński, Fragment Borów Tucholskich, Lipuski, Polaszkowski, Dolina Wierzycy, Bory Tucholskie, Liwicki, Wschodni Borów Tucholskich, Wiecki, Jezioro Stelchno, Zalewu Koronowskiego, Rynny Jezior Byszewskich, Doliny rzeki Sępoleńki, Chojnicko-Tucholski, Okolice jezior Krępsko i Szczytno,</p>
Nazwa stanowiska	Bory Tucholskie
Typ stanowiska	Referencyjne
Region biogeograficzny	kontynentalny
Opis stanowiska	Stanowisko położone w północnej Polsce, obejmuje obszar zwartych kompleksów leśnych złożonych głównie ze sosny. Przez stanowisko przepływają średnie rzeki o naturalnym charakterze, między innymi Mątawa, Wda, Brda i Zbrzyca. Na całym obszarze występują jeziora, w tym Jezioro Kałębie.
Powierzchnia stanowiska	4403 km ²
Współrzędne geograficzne	środek stanowiska: 17° 59' 2,758" E; 53° 47' 24,179" N
Wysokość n.p.m.	od 9 m do 241 m n.p.m.
Charakterystyka siedliska gatunku na stanowisku	Siedlisko wilka na stanowisku stanowią głównie lasy, z przewagą borów sosnowych, gatunek wykorzystuje również lasy łęgowe występujące w dolinach rzek.

Informacje o gatunku na stanowisku	Zagęszczenie populacji wilka zostało określone na podstawie badań genetycznych prób odchodów zebranych w sezonie 2018/2019 na wytypowanym fragmencie stanowiska o powierzchni 1014 km ² usytuowanym w części wschodniej
Obserwator	Wojciech Śmietana, Marek Wajdzik
Daty obserwacji	30 października 2019 roku

Stan ochrony gatunku na stanowisku

Parametr	Wskaźnik	Wartość wskaźnika lub wniosek	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Zmiana wartości i oceny wskaźnika	Zmiana oceny parametru
Populacja	Zagęszczenie populacji	1,6 os./100 km²	U1	U1	-	XX – brak przeprowadzonych badań populacyjnych w poprzednim cyklu monit.
Siedlisko	Lesistość	71,1 %	FV	FV	-	U1 – w 2019 roku oceniając wsakż. „stopień izolacji siedlisk” uznano, że stan. posiada ciągle połączenie z innymi obszarami zasied. przez populację wilka
	Fragmentacja siedliska	2,62 %	FV		-	
	Zagęszczenie dróg	0,08 km/km²	FV		-	
	Stopień izolacji siedlisk	1	FV		U1 (2) – w 2019 roku uznano, że stan. posiada ciągle połączenie z innymi obszarami zasied. przez populację wilka	
Szanse zachowania gatunku		Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości, nie obserwuje się negatywnych zmian w populacji i siedlisku. Zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat jest niemal pewne.	FV		U1 (w 2019 r. zastosowano kryteria z RMŚ z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000)	
Ocena ogólna			U1		-	

Aktualne oddziaływania				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
E01.03	zabudowa rozproszona	B	-	Rozproszona zabudowa sprzyja habituacji wilka i może prowadzić do powstawania konfliktu pomiędzy tym gatunkiem a człowiekiem.
A04	wypas	B	-	Brak lub słaba ochrona wypasanych w obrębie stanowiska lub w jego sąsiedztwie zwierząt gospodarskich prowadzi do powstawania szkód i negatywnego nastawienia lokalnej społeczności do gatunku.
G01	sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze	B	-	Postępujący wzrost aktywności outdoorowej sprzyja habituacji i może prowadzić do powstania konfliktu pomiędzy tym gatunkiem a człowiekiem.
F03.02.03	chwyatanie, trucie, kłusownictwo	C	-	Sporadycznie notowane są przypadki nielegalnego zabijania. Skala zjawiska nie jest znana.
G05.11	śmierć lub uraz w wyniku kolizji	C	-	Intensywny ruch samochodowy prowadzi do kolizji z osobnikami gatunku.
D01.02	drogi, autostrady	C	-	Przebiegające przez obszar drogi utrudniają migrację gatunku.

Zagrożenia (przyszłe, przewidywane oddziaływania)				
Kod	Nazwa	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
D01.02	drogi, autostrady	C	-	Rozwój sieci autostrad i dróg ekspresowych w regionie może spowodować izolację gatunku na stanowisku.

Lista najważniejszych aktualnych i przewidywanych oddziaływa i zagrożeń na gatunek i jego siedlisko na badanym stanowisku; kodowanie oddziaływa/zagrożeń zgodne z Załącznikiem do Standardowego Formularza Danych dla obszarów Natura 2000; wpływ oddziaływania/zagrożenia: + pozytywny, - negatywny, 0 neutralny; intensywność oddziaływania: A silna, B umiarkowana, C słaba.

Inne informacje	
Inne wartości przyrodnicze	-
Gatunki obce inwazyjne	Nie zaobserwowano
Inne uwagi	-
Zarządzanie terenem	Lasami Borów Tucholskich administruje 19 nadleśnictw: Bytów, Czersk, Człuchów, Dąbrowa, Kaliska, Kościerzyna, Lipusz, Lubichowo, Niedźwiady, Osie, Osusznica, Przymuszewo, Rytel, Różanna, Starogard, Trzebciny, Tuchola, Woziwoda, Zamrzenica i 1 park narodowy: Park Narodowy Bory Tucholskie.
Istniejące plany i programy ochrony	Plany urządzenia lasu dla wszystkich n-ctw, plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, plany ochrony dla rezerwatów przyrody, plany ochrony parków krajobrazowych.
Prowadzone zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak działań

Numery zdjęć
-